

ZARZĄDZENIE NR 7/2012 KIEROWNIKA URZĘDU

z dnia 6 czerwca 2012 r.

w sprawie polityki zarządzania ryzykiem

Na podstawie art. 33 ust. 1, 3, 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1. Zarządzenie określa zasady i tryb zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Śremie.

2. Ilekroć w niniejszym zarządzeniu jest mowa o:

- 1) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Miejski w Śremie,
- 2) komórce organizacyjnej – należy przez to rozumieć pionny, wydzielone zespoły, stanowiska samodzielne,
- 3) ryzyku – należy przez to rozumieć możliwość wystąpienia zdarzenia mającego wpływ na realizację celów,
- 4) zarządzaniu ryzykiem – należy przez to rozumieć metodę identyfikacji, analizy, oceny, nadzoru oraz informowania o ryzyku w sposób umożliwiający minimalizację strat a maksymalizację możliwości,
- 5) akceptowalności ryzyka – należy przez to rozumieć wartość ryzyka, jaką jest w stanie zaakceptować Burmistrz przy realizacji celów i zadań.
- 6) analiza ryzyka – określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka i możliwych jego skutków.

§ 2. Celem zarządzania ryzykiem jest maksymalne ograniczenie ryzyka oraz zabezpieczenie Urzędu przed jego negatywnymi skutkami, a także działania zwiększające prawdopodobieństwo osiągnięcia zakładanych celów.

§ 3. Wdrożenie polityki zarządzania ryzykiem ma na celu:

- 1) zapewnienie ram systemowych, dzięki którym działalność Urzędu będzie prowadzona w sposób spójny i kontrolowany,
- 2) usprawnienie procesu planowania, podejmowania decyzji i określania priorytetów,
- 3) efektywne wykorzystanie zasobów Urzędu,
- 4) ochronę i budowę wizerunku Urzędu,
- 5) poprawę efektywności działania,
- 6) poprawę jakości świadczonych usług,

- 7) zapewnienie mechanizmów kontroli proporcjonalnie do ryzyka,
- 8) skuteczne zarządzanie,
- 9) propagowanie etycznych zachowań w bieżącej pracy,
- 10) zapewnienie zasad rzetelności i gospodarności zapobiegającym marnotrawstwu mienia.

§ 4. Burmistrz ponosi odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem poprzez:

- 1) kształtowanie i wdrażanie polityki zarządzania ryzykiem oraz nadzór nad jej realizacją,
- 2) akceptacja poziomu akceptowalnego ryzyka dla zidentyfikowanych i poddanych analizie ryzyk w urzędzie,
- 3) wdrożenie i monitorowanie skuteczności mechanizmów kontroli.

§ 5. Zarządzanie ryzykiem dokonywane jest na poziomie:

- 1) strategicznym,
- 2) operacyjnym,

§ 6. Na każdym z poziomów, zarządzanie ryzykiem obejmuje:

- 1) identyfikację ryzyka, które może oddziaływać na realizację celów i zadań Urzędu,
- 2) ocenę istniejących środków wykorzystywanych do utrzymania ryzyka pod kontrolą,
- 3) analizę i hierarchizację ryzyka wg oddziaływania i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka,
- 4) zdefiniowanie działań wymaganych do postępowania z ryzykiem nieakceptowanym,
- 5) wskazanie osób z kierownictwa odpowiedzialnych za podjęcie działań zaradczych oraz wyznaczenie terminu podjęcia działań,
- 6) przeciwdziałanie ryzyku,
- 7) monitorowanie procesu zarządzania ryzykiem i dokonywania zmian.

§ 7. 1. Podstawą do identyfikacji i oceny ryzyka na poziomie strategicznym są zadania priorytetowe wyznaczone przez Burmistrza na dany rok bądź w dłuższej perspektywie.

2. Na poziomie operacyjnym podstawą identyfikacji i oceny ryzyka są zadania operacyjne umieszczone w budżecie gminy na dany rok lub w innych dokumentach programowych.

§ 8. 1. Identyfikacji ryzyka dokonuje się co najmniej raz do roku, w odniesieniu do celów i zadań określonych w przyjętych planach działalności Urzędu.

2. Kierownicy komórek organizacyjnych wypełniają tzw. „Arkusze identyfikacji, oceny i przeciwdziałania ryzyku” zwany dalej Arkuszem, wg wzoru stanowiącego załącznik do zarządzenia, który w terminie do końca pierwszego kwartału zatwierdza Burmistrz.

3. Arkusz, po zatwierdzeniu zostaje w jednym egzemplarzu przekazany do Audytora Wewnętrznego.

4. Odnotowania w arkuszach wymagają wszystkie zadania bez względu na poziom ryzyka wraz z odwołaniem do planu.

5. W przypadku ustalenia ryzyka przekraczającego akceptowalny poziom ryzyka należy podać planowane metody ograniczania go do poziomu akceptowalnego.

6. Zidentyfikowane ryzyko oraz metody jego ograniczania do poziomu akceptowanego są na bieżąco monitorowane przez:

- 1) kierowników komórek organizacyjnych,
- 2) osoby nadzorujące komórki organizacyjne.

§ 9. Ustala się następujące czynniki ryzyka według których należy dokonać identyfikacji ryzyka:

- 1) czynniki zewnętrzne, (np. zmiany przepisów prawa, klienta: dostawcy, infrastruktura, presja społeczna, zmiany demograficzne, zapotrzebowanie społeczne),
- 2) czynniki finansowe, (np. dostępność środków publicznych, w tym z Unii Europejskiej, wielkość dotacji, wzrost kosztów działalności, zmiana parametrów ekonomicznych: kursy walut, inflacja, straty finansowe),
- 3) czynniki operacyjne (np. skomplikowanie realizowanych zadań, etyka pracowników, rotacja kadr, braki kadrowe, profesjonalizm pracowników, informatyzacja, ochrona i zabezpieczenie danych, bhp, przepływ informacji),
- 4) czynniki związane z zarządzaniem (np. zmiany organizacyjne, kompetencje kadry zarządzającej, szkolenia i rozwój zawodowy, delegowanie uprawnień, nadzór i kontrola).

§ 10. 1. Dla określenie prawdopodobieństwa ryzyka przyjmuje się następującą skalę:

- 1) **1** - ryzyko minimalne lub nie występujące,
- 2) **2** - ryzyko mało prawdopodobne,

- 3) **3** - średnie ryzyko występowania,
- 4) **4** - ryzyko prawdopodobne,
- 5) **5** - wystąpienie ryzyka pewne.

2. Dla określenia istotności ryzyka przyjmuje się następującą skalę:

- 1) **1** - nieznaczne - krótkotrwałe zakłócenie w działalności,
- 2) **2** - małe - niewielkie zakłócenie w działalności,
- 3) **3** - średnie - zakłócenie w działalności,
- 4) **4** - poważne - brak realizacji kluczowego celu,
- 5) **5** - katastrofalne - brak realizacji kluczowych celów.

§ 11. 1. Wysokość ryzyka ustala się w oparciu o iloczyn prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i istotności ryzyka.

2. Jeżeli iloczyn ryzyka wynosi:

- 1) 1 do 5 – ryzyko akceptowalne – wskazana kontrola zagrożenia, aby ryzyko pozostało na tym samym poziomie,
- 2) 6 do 10 – ryzyko małe – wskazana kontrola zagrożenia i działania zaradcze, aby ryzyko nie wzrosło,
- 3) 11 do 15 – ryzyko istotne – potrzebna poprawa,
- 4) 16 do 20 – ryzyko duże – natychmiastowa poprawa,
- 5) 21 do 25 – ryzyko bardzo duże – wskazane wstrzymanie działań.

3. Decyzję o akceptacji każdego poziomu ryzyka i o podejmowaniu działań zaradczych podejmuje Burmistrz.

§ 12. Proces monitorowania ryzyka ma charakter ciągły i powinien być wykonywany na każdym szczeblu zarządzania w ramach sprawowania kontroli zarządczej.

§ 13. Po przekroczeniu wartości poziomu akceptowalnego ryzyka kierownicy komórek organizacyjnych zobowiązani są do natychmiastowego zgłoszenia tego faktu Burmistrzowi i bezpośredniemu przełożonemu celem podjęcia działań zaradczych lub akceptacji poziomu ryzyka.

§ 14. Pracownicy Urzędu mają prawo i obowiązek zgłaszania przełożonym istniejące ryzyko na ich stanowisku pracy, a kadra kierownicza wspiera działania pracowników zmierzając do zminimalizowania potencjalnego ryzyka.

§ 15. Oceny sposobu zarządzania ryzykiem dokonuje audytor wewnętrzny podczas realizacji zadań audytowych.

§ 16. Tracą moc zarządzenia Nr 33/2011 Burmistrza Śremu z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie polityki zarządzania ryzykiem oraz Nr 3/2012 Kierownika Urzędu z dnia 15 marca 2012r. zmieniające zarządzenie Nr 33/2011 Burmistrza Śremu z dnia 27 stycznia 2011r. w sprawie polityki zarządzania ryzykiem.

§ 17. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Burmistrz Śremu

Adam Lewandowski

Załącznik
do zarządzenia Nr 7/2012
Kierownika Urzędu
z dnia 6 czerwca 2012 r.

ARKUSZ IDENTYFIKACJI, OCENY ORAZ OKREŚLENIA METODY PRZECIWDZIAŁANIA RYZYKU

Część A . Zadania priorytetowe wyznaczone przez Burmistrza

l.p.	zadanie (odniesienie do Planu)	Zidentyfikowane ryzyko według kategorii	Prawdo- podobieństwo ryzyka /P/	Istotność ryzyka / skutek/ /S/	Akceptowalny poziom w stosunku do prawdo- podobieństwa	Wynik /PxS/	Mechanizmy ograniczające ryzyko
1	2	3	4	5	6	7	8

data i podpis
kierownika komórki organizacyjnej

Akceptuję/ Nie akceptuję poziom ryzyka

Zatwierdzam arkusz data i podpis Burmistrza

Część B. Zadania operacyjne ujęte w planach

l.p.	zadanie (odniesienie do Planu)	Zidentyfikowane ryzyko według kategorii	Prawdo- podobieństwo ryzyka /P/	Istotność ryzyka / skutek/ /S/	Akceptowalny poziom w stosunku do prawdo- podobieństwa	Wynik /PxS/	Mechanizmy ograniczające ryzyko
1	2	3	4	5	6	7	8

data i podpis
kierownika komórki organizacyjnej

Akceptuję/ Nie akceptuję poziom ryzyka

Zatwierdzam arkusz data i podpis Burmistrza